

DUHOVNO ŽIVLJENJE

85

Družinski
rednik za
slovenske
izseljence

LA VIDA ESPIRITUAL
Revista Semanal
A VIDA ESPIRITUAL
Revista Semanal
THE SPIRITUAL LIFE
Weekly Review

LETO III AÑO
KNJIGA V. LIBRO

BUENOS AIRES
13 — IV — 1935

D U H O V N O   Ž I V L J E N J E

Splošna kulturna tedenska slovenska izseljenska družinska revija.

Ustanovitelj in glavni urednik: Josip Kastelic.

Urednik SLUŽBENEGA VESTNIKA Slovenske katoliške misije za Južno Ameriko: Vsakovratni odgovorni izseljenski duhovnik.

Urednica ŽENSKEGA VESTNIKA: Marija Vedešpivčeva, Rosario.

Urednica NAŠEGA MLADEGA RODU: Krista Hafnerjeva, učiteljica, Jesenice na Gorenjskem, Jugoslavija.

Naročnina znaša:

- a) Za Republiko Argentino in vse ameriške dežele, vključeno Severoameriške Združene države in Kanado, letno \$ 5.-- v/n (arg. pap. pesov), milreis 20.--, severoameriški \$ 1.50, urugvajskih pap \$ 3.50, čilenskih \$ 35.--.
- b) Za evropske in vse ostale države: letno \$ 6.-- (šest argentinskih pesov v papirju), ali Din 70.--, francoskih frankov 25.--, Lir 20.--, mark 4.50, holandskih gld. 2.50, šilingov 10.--, šterling 9.35, belgijskih frankov 35.--.

Da sleheraemu omogočimo naročitev našega lista, sprejemamo na račun naročnine vsak znesek, tudi če nam ga pošljete v znamkah, in bomo pošiljali naročniku list dva meseca za vsak plačani peso.

Naročnino je najboljšje nakazati v argentinskih pesih m/n, bodisi v priporočenem pismu, bodisi potem bančnega čeka "sobre Buenos Aires", ali s poštnim giro, ne pa z bančnimi čeki, ki se glasijo na tuje valute.

Buenos Aires -- Banco Germánico, Av. L. N. Alem 150. Kdor ima pri nji vlogo, mu ni treba pošiljati denarja, temveč lahko piše banki, naj nam ona izplača naročnino kar iz njegove hranilne vloge.

Buenos Aires -- Banco Holandés, Bmé Mitre 234. Kdor ima pri nji vlogo, mu ni treba pošiljati denarja, temveč lahko piše banki, naj nam ona izplača naročnino kar iz njegov hranilne vloge.

Buenos Aires, La Paternal. -- J. Živec, Osorio 5087, sprejema naročnino in oglase.

Jugoslavija: Zadržna gospodarska banka v Ljubljani, Miklošičeva cesta. s pripombo: za Duhovno življenje, Buenos Aires.

Brazil: Banco Germánico, Rio de Janeiro, Rua Alfandega 5 -- Banco (Nadaljevanje na 3. str. ovitka)

LA VIDA ESPIRITUAL
BUENOS AIRES, ARGENTINA
Avalos 250, U. Telef. 59 (Pat.) 3919.

Bratovščina živega rožnega venca za slovenske izseljence v Južni Ameriki želi vsem slovenskim izseljencem vsele velikonočne praznike in jim kot skromno velikonočno darilo poklanja pričujočo številko Duhovnega življenja.

Uredništvo in uprava Duhovnega življenja se najlepše zahvalujeta zgoraj imenovani bratovščini, ki je prevzela tiskovne stroške naše današnje velikonočne posebne številke, tiskane v zelo pomnoženi nakladi in se pridružujeta njenim voščilom.

Cerkveni koledar velikega tedna

14. april — cvetna nedelja — spomin Jezusovega slovesnega vhoda v Jeruzalem, ko so ga nepregledne množice pozdravljale kot svojega kralja, česar nas spominja slovesno blagoslavljanje palm in oljk po naših cerkvah in procesija s palmami. Hkrati začetek spomina Jezusovega trpljenja, zato čitanje pasijona, svetopisemskega poročila o trpljenju Jezusovem. — Božje službe za Slovence: o pol desetih dopoldne blagoslov oljk, procesija in sveta maša. Ob štirih popoldne slovenski križev pot z ljudskim petjem.

15. april — véliki ponedeljek — Véliki ponedeljek zgodaj zjutraj je prihajal Jezus iz Betanije, pičel četrte ure oddaljene vasice, kjer je v hiši Lazarja, Marte in Marije navadno stanoval s svojimi učenci, v Jeruzalem. Bil je še tešč. Stopi torej do smokvinega drevesa ob poti, pa najde na njem samo liste in nobenega sadu, zato smokvo prekolne in drevo se pri priči posuši. Razlagalci svetega pisma pravijo, da bodo tako prokleti kristjani, ki ne obrode nobenega sadu dobrih del.

16. april — véliki torek — Jezus in učenci prihajajo spet zgodaj zjutraj po isti poti v Jeruzalem, kjer je Jezus vse tiste dni v templju učil, prenočeval pa ne, zagledajo ob poti suho smokvo in Peter pravi Jezusu: Glej, kako se je na Tvojo besedo čisto posušila! Jezus pa jih pouči, naj imajo vero in karkoli bodo verno proučili ali ukazali, se jim bo zgodilo.

17. april — vélika sreda — judovski veliki duhovniki in starejšine ljudstva so sklicali tajno zborovanje in so se posvetovali, kako bi se že vendar iznebili "tega človeka". Sklenili so, da mora umreti. Samo, ne na praznik, da bi ne nastal med ljudstvom kak upor. Kristus pa je hotel, da bo trpel ravno na praznike, ko bo Jeruzalem poln ljudstva iz vseh strani. — Zapovedan postni dan: pritriganje v jedi.

18. april — véliki četrtek — spomin velikih dogodkov: zadnja večerja, ustanovitev daritve svete maše, izdajstvo, pozno zvečer so Jezusa prijeli in odpeljali. Zaradi ustanovitve svete maše in postavitve zakramenta svetega Rešnjega Telesa prevladuje pri cerkvenih obredih vélikega četrtega deloma veselje, odtod izredno slovesni in svečani obredi, deloma vlada žalost, zato zapovedan postni dan: pritriganje v jedi.

19. april — véliki petek — dies ater, črni dan, smrtni dan Gospoda našega Jezusa, Kristusa, dan navidezne zmage hudobije nad pravico in nedolžnostjo, v resnici pa dan velike zmage Kralja

Kristusa. Cerkev je vsa žalostna, sočuvstvuje s trpečim Kristusom. Ta dan ni maše, sami altarji so razgaljeni in je odstranjen iz njih vsak okras. — Zapovedan je strog post: pritrganje v jedi in zdržnost mesnih jedi. — Verni kristjani gredo ta dan v cerkev poljubiti križ, znamenje našega odrešenja.

20. april — vélika sobota — dolgi jutranji cerkveni obredi so bili skoro neizpremenjeni prenešeni iz noči med soboto in nedeljo, ki so jo prvi kristjani prečuli v molitvah: blagoslov ognja, velikonočne sveče — kar oboje pomeni Kristus, luč v razsvetljenje nevernikov — in blagoslov krstnega studenca. V žalostne speve vélike sobote pa se že oglašá preveseli spomin Kristusovega vstajenja, kakor da je Cerkev vsa neučkana in že komaj zadržuje veselje nad vstajenjem Kristusovim od mrtvih.

21. april — vélika nedelja — največji krščanski praznik, zmaga smrti in greha, dopolnjeno odrešenje! Pri nas doma praznujejo ta spomin s preveselimi procesijami. Cerkvene molitve so prepлетene z mislijo, da bomo tuči mi vstali od mrtvih. Da bomo, s Kristusom resnično vstali, nas Cerkev ne samo vábi, marveč nam ukazuje, da se pridružimo mističnemu telesu Kristusovemu, da prejmemo sveto obhajilo. — Slovenske božje službe na Paternalu, Avalos 260: ob polenajstih, to je pol ure pozneje kakor po navadi, slovesna peta maša, popoldne ob štirih pa slovesne litanije Matere božje, ki jih bosta pela oba zbora, jutranji in popoldanski.

Cerkveni obredi zadnjih dni velikega tedna, v četrtek, petek in soboto, vsakokrat ob 8½ h dopoldne in ob 17½ h popoldne.

Véliki petek ob treh popoldne slovesen govor R. P. Franc Castillo, nato španski križev pot, večernice in ponoven govor o žalostni Materi božji (R. P. Vincenc Olivares).

Véliko soboto ob sedmih zvečer slovenski blagoslov velikonočnega jagnjeta, to je velikonočnih jedi, v župni cerkvi svete Neže, na Paternalu, Avalos 260.

Najpripravnejši čas za velikonočno spoved: kadarkoli véliko soboto popoldne ali véliko nedeljo dopoldne.

Obakrat bo spovedoval tudi salezijanski duhovnik prečastiti gospod Jožef Malič, rodom Goričan, ki pa je preživel zadnjih enajst let kot misijonar na Ognjeni zemlji, na skrajnem jugu republik Argentina in Chile, in veliko nedeljo tudi maševal in pridigal.

Ostale dni raje prej telefonično vprašaj, če je slovenski spovednik na raspologo: Telefon: 59-3919.

Križ na razpotju

Pričujoča zgodbiica je bila po angleškem izvirniku prirejena za našo velikonočno številko. Vendar je tako domača, da bi se bila lahko odigrala kjerkoli na Slovenskem. Katoliška misel je pač tako mednarodna, tako plemenita in splošno človeška, kakor resnično in pristno narodna. Saj je znano, da so bili resnično verni ljudje kateregakoli naroda hkrati tudi vedno najboljši rodoljubi, rodoljubi v dejanju in trpljenju, ne samo v besedah. Kar je dostikrat tako zapeljivo lepo.

Prav posebno je slovensko ljudstvo prevzeto globoke katoliške vere. Sama slovenska zemlja, bi rekel, je z njo prepojena. Poleg belih cerkvie, razsejanih po vseh holmih in gričih naše domovine, tako da jih tujčevo oko najprej opazi, so zlasti poljska znamenja, neštete kapelice in križi njena ljubka posebnost.

Zal smo slovenski izseljenci čudno hitro pozabili svoje krščanstvo domovine. Velika večina slovenskih izseljenskih otrok bo komaj še kaj več vedela o krščanskem značaju slovenske domovine. Samega križa najbrže velik del slovenske izseljenske mladine ne bo kaj več poznal kakor Evica iz naše povesti, nevernih staršev hči. Pa tudi mnogo odraslih ne misli več veliko na križ, če ga morda — neverjetno in nerazumljivo — celo ne sovražijo in ne kolnejo.

Znano je, da se naši rojaki v domovini pripravljajo ta čas na velik evharističen kongres, ki ga bodo praznovali v Ljubljani zadnje tri dni meseca junija letošnjega leta. Kot svojevrstno slovensko pripravo na evharistični kongres in hkrati kot tisočdevetstoletni jubilejni spomin našega odrešenja po križu Kristusovem, postavljajo po vseh slovenskih vaseh ogromne po 20 in več metrov visoke križe na najbolj vidnih mestih, se ob njih zbirajo, o križu razpravljajo in mu pónovno zvestobo obljublajo.

Naj nas torej ta črtica domovine spomni, neštetih poljskih znamenj na naših razpotjih. Pa tudi naj bo kakor resničen Kristusov križ, postavljen na razpotje življenja, da si ga ogledamo in o njem razmislimo vsaj te velikonočne dni in v pripravo na veliki evharistični kongres, ki ga bo letos praznovala naša domovina.

Uredništvo.

Kadarkoli se je vračala mestna družinica, ki je bila prišla k nam na počitnice, s popoldanskega sprehoda, vselej se je za nekaj časa ustavila ob razpotju.

Saj pa je ta kotichek našega sveta tudi resnično naravnost čudovit. Daleč je videti od tod na vse strani. Prav blizu izvira bistre studenček, ki se smehlja in poje po srebrnem pesku. Na majhni vspetnini stoji velik lesen križ, častitljiv vsled svoje starosti in présunljivo otožen vsled prežalostnega obličja Kristusovega, ki

ga je že Bog ve kdaj izrežljala Bog ve katera pobožna in umetna roka.

Med tem ko sta gospod in gospa uživala lepi razgled in so se četveri fantiči začeli igrati ob vodi, je njihova vesela in poskočna sestrica hitela trgati rože in zvijati venec. Potem so se vsi zbrali ob križu, poožili k njegovemu vznožju kito poljskega cvetja, pokleknili za trenutek, sklenili roke in se poglobili v tiho molitev:

“Učenik, Ti vse veš, Ti vse moreš... Naj se zgodi Tvoja volja...!”

Nekoč jih je videča mlada deklica, ki se je peljala mimo v kočiji. Začudeno jih je opazovala. Kaj neki počno pod tem starim lesenim križem? Videla je sicer že mnogo križev različnih oblik in različnih velikosti, pa se vendar njene oči še nikdar na nobenem niso za dalj časa pomudile. Mislila, je da stoje najbrže samo za volj lepšega ob cestah in križpotjih. Toda še nikdar nikoli ni videla klečati pod njim ljudi.

Tuči Evica in njen oče sta ustavila kočijo in izstopila, da se naužijeta lepega razgleda.

Ko je družinica z otroci odšla, vpraša Evica svojega očeta: “Zakaj pa so oni otroci malo prej tako dolgo stali in klečali pod križem? In glejte, še cvetja so prinesli?”

Oče skomigne z rameni in ničesar ne odgovori.

Naslednjih dni je Evica še večkrat prišla mimo križa. Vsakokrat ga je bolj radovedno ogledovala in premišljevala, zakaj ji noče oče ničesar povedati o njem. Kdo je ta mučenik in kaj mu pripovedujejo vsak večer oni dobri tuji ljudje?

Ko je nastal mrak je kakor po navadi spet prišla družinica z otroci, in so spet naredili vse kakor po navadi.

Evica se jim približa, da bi boljše videla kaj bodo počeli in če mogoče slišala, kaj bodo govorili, toda zdelo se ji je, da ničesar ne sliši in da vedno manj razume. Postala pa je le še bolj radovedna. Steče torej domov, da vpraša mamico.

Mati je bila že v postelji. Evica se tiho približa njenemu ležišču in jo začne prav tako izpraševati kakor svojčas očeta. Mamica ni nič zmajala z rameni, samo da ne ve, je dejala na kratko.

“Toda, jaz hočem vedeti...”

“Ali si že vprašala očeta?”

“Tudi on najbrže ne ve. Nejevoljno je zmajal z rameni. Ni mi všeč, da ga vprašujem. Toda, jaz hočem vedeti...”

“Pusti me sedaj Evica, utrujena sem, pusti me!”

To noč je nesrečna žena slabo preživela. Zjutraj je komaj so pla. Morali so klicati zdravnika, ki je ugotovil, da so prizadeta pljuča. Treba bo zelo paziti. Nevarnost ni majhna.

Evica je bila silno žalostna. Mamo je imela tako rada. Ko je videla kako trpi, je večkrat vanjo uprla svoje oči in jih ni vzela od nje. Saj ji drugače ni vedela pomagati.

Zdravnik je bil vedno bolj v skrbeh. Bal se je najhujšega.

“Doktor, dovolite, da Vas nekaj vprašam?”

“Govori dete...”

“Vidim, da je mama zelo slaba. Hudo je bolna. Toda, ozdravela bo! Kaj ne da bo?”

“Upam.”

Izpred hiše je bilo lepo videti križ na razpotju. Začne tedaj Evica pripovedovati zdravniku, kaj da opazuje že nekaj časa in česa ji noče nihče razložiti. “Vi, doktor, veste. Dajte povejte mi.”

Doktor se zamisli. V njegovem srcu je bilo samo še prav malo vere v križ. Pred tem nedolžnim otroškim srcem vendar ni mogel lagati. “Vem, otrok moj, toda razlaga bi bila predolga, meni pa se muči...”

Tudi doktor noče govoriti o križu. Kaj je vendar ta križ? Evica je vedno bolj radovedna. “Samo nekaj besed, doktor! Lepo prosim.”

Nerodno mu je bilo. Lovil je besede in je počasi razlagal:

“Ljudje, ki si jih že večkrat videla klečati pred križem.... mislijo, da je na njem razpeti nekaj nenavadnega.... da je več ko navaden človek.... da je Bog.... Mislijo, da je zelo dober.... vsemogočen.... Molijo ga.... čez vse ga imajo radi.... prosijo ga, naj jih varuje.... Nekateri celo....” doktor ni mogel več. Saj to je pravzaprav vera njegovih mladih let, ki je še tako hrupno življenje ni moglo povsem izruvat iz njegovega srca... Evica pa je bila vedno bolj radovedna. Moral se je udati: “Nekateri ga prosijo celo za povsem nemogoče stvari... Kadar jim je zelo hudo... misijo, da jim more narediti tudi čudež... Mislijo, da je vsemogočen... in more vsega dati njim, ki vanj verujejo...”

“Hvala, doktor!”

Evica je postala zelo zamišljena. Dala je doktorju svojo malo, nežno, belo rokeo, prekrižala noge in se lahno priklonila, kakor so jo bili naučili, da se spodobi za majhne deklice.

Mamici pa je bilo vsak dan slabše. Ko je doktor spet prišel, je izgubil vsako upanje. Bil je v zadregi z besedo in je naglo odšel.

Tudi Evica se je hitro izgubila iz hiše. Že dolgo je nosila v svojem srcu posebno misel in nič več ne bo odlašala: Natrgala je kito poljskega evetja, nesla jo je pod križ, pokleknila in s sklenjenimi rokami in z v Kristusa uprtimi očmi je tiho šepetala.

“Križani! Komaj Te poznam. Ničesar več ne vem o Tebi ka-

kor kar mi je pravil včeraj doktor. Tako malo... Vendar dovolj, da sem Te prišla prosit... Ki si zelo dober in moreš delati čuteže: ozdravi mojo mamo! Ozdravi jo... in vsakokrat ko bom šla mimo tega križa se Te bom spomnila... pozdravila Te bom in se Ti zahvalila... Če mi ozdraviš mamo, bom vsak dan prišla, če bom le kako mogla, in bom okrasila Tvoj križ..."

Iz oči ji je kanila solza. Njen dobri angelj pa je nesel vročo prošnjo svojemu Gospodu.

Ko je prišla Evica domov je mama mirno in globoko spala. Naslednjega dne se ji je obrnilo na boljše...

**

Kadar viđiš sedaj samotni križ, ki ga je lepo okrasila neznanaroka, spomni se male, brezbožne, slabo poučene, pa vendar dobre Evice.

M. Elizabeta, OSU, Ljubljana :

Sveti Križ^v

O sveti križ, ti moja tolažba
ob uri, ko sonce se skrije,
ti moja edina svetloba v nočeh,
ko zvezdic nobena ne sije.

O sveti križ, ti moja opora
na trnjevi poti življenja,
ti moje zavetje ob tistih trenutkih,
ko tlači me peza trpljenja.

O sveti križ, ti upanje moje,
če svet me preganja, prezira,
v globinah krvavih, v preblaženih ranah
ljubezni se raj mi odpira.

O križ najsvetejši, ti moje veselje
ob uri usodnega smrtnega boja,
naj v tvojem objemu, ob tvojem poljubu
med anjele dvigne se duša moja!

Nasa glasbena príloga

Mladi in nadarjeni španski skladatelj gospod P. Miguel Bertomeu, ki že nad eno leto živi med nami in je navdušen občudovavec slovenske pesmi, je zložil na slovensko besedilo **Jezus in Marija** pesem, ki jo na naslednjih straneh prinašamo našim cenjenim čitateljem, ki je bodo gotovo veseli. Pesem je posvečena slovenskemu cerkvenemu pevskememu zboru v Buenos Airesu.

Pojejo pa pesem tudi Španci in Katalonci in prinašamo zato tudi oboje odnosnih besedil, levo katalonsko in desno kasteljansko.

Skladba je zložena sicer za tri glasove s spremljevanjem orgelj, vendar se more peti tudi štiriglasno. V tem slučaju naj poje bas spodnje note spremljevanja.

Dvo govora more peti tudi sopran-solo s spremljevanjem štiriglasnega brenččega moškega zhora, v tem slučaju seveda brez orgelj.

JESUS TROBAT

La Verge María
n'ha perdut son Fill;
com es son espill,
cerea nit y día.
Un cop l'ha trobat:
—Hont eres?—diu Ella.
—A cercar la ovella
de vostre remat.

Dialects:

—Ab mos blancs anyells
perqué no veníes?
—Treballs i agoníes
patía per ells.
—Sense mi, oh ma estrella,
donchs hont has anat?
—A cercar la ovella
de vostre remat.

—De la Creu a l'arbre
perqué vols pujar?
—Per ferme escoltar
de son cor de marbre.
—Si Tu mors per ella
vúllgam al costat,
—a salvar la ovella
de nostre remat.—

JESUS HALLADO

La Virgen María
a su Hijo perdió;
como es su Amor,
busca noche y día.
Encuétralo al fin;
—Dónde vas?—dice Ella.
—A buscar la oveja
de vuestro redil.

Diálogos:

—Con mis corderuelos
porqué no venías?
—Dolor y agonías
sufría por ellos.
—Y sin mi, oh mi estrella,
dónde fuiste al fin?
—A buscar la oveja
de vuestro redil.

—De la Cruz el árbol
porqué escaláis?
—Por ver si ablandáis
su pecho de marmol.
—Si mueres por ella
ponme junto a Ti:
—Salvaremos la oveja
de nuestro redil.

JEZUS IN MARIJA

P. Miguel Bertomeu, M.I. - Buenos Aires - Año 1935

Adagio: poco a poco:

Prvič: ..... *P* De — vi — ca Ma — ri — ja Svoj — ga Sinč — ka zgu —

Drugič: ..... *P* De — vi ca Ma — ri ja Svojga Si — va zgu —

Tretjič: ..... *P* De — vi — ca Ma — ri — ja, vse vo — di — yas

Orgelje: < *P e legato* .....

bi, Ga iš — če tri dni, tri dni, tri no — či.

bi, Ga iš — če tri dni, tri dni tri no — či.

ri, da Je — zu — sa Tvojga nih — če ne zgu — bi.

cresc. ..... *dim.* ..... *e rall.* ..... *f a tempo.*

Ga naj-de, Ga vpra-ša: Kje moj Sin-ko si-bil? Is kal

Ga sre-ča, ko ne-se pre-tež-ki svoj križ: Za svo-

Naj ču-je nas zemlja, naj ču-je ne-bo: Zje-zu-

cresc. ..... *dim.* ..... *e rall.* ..... *f*

al tempo?

rall. ..... *Fine:*

sem pre-lju-be z-gub-lje-ne ovč-ke. *Fine:*

je pre-lju-be z-gub-lje-ne ov-ce. *Fine*

som, Ma-ri-jo mi ved-no gre-mo.

TRACOVOR.

rall. ..... *Fine:*

Con sentimento:

I voce: "Mo - je Jačnje pre - lju - bo Te dol - go ni blo!" " " Is -

Con sentimento:

P

kal sem jih dolgo, povsodi, skrb - no! " " I voce "Brez me - ne si

Chor. unis

ho - dil, Ti - ni blo tež - ko?" " " Is - kal sem pre - ljube zoub -

rall. ....

lje - ne ovč - ke." "

1. inas
tjanje
z besedi -
lom

De - vi - ca Ma - etc.

rall. ....

pod
"drugič"

Orglje:

D. C.
al
Fino etc

Sentimentale:

I voce
 "Kaj vi-dim zdaj Sin-ko pri bit boš na križ?"

II voce
 "Za ovčke zgublje-ne, nji-hov pa-ra - diž!"

III voce
 "Pri Te-bi bom Sin-ko, s Teboj pa-ra - diž!" "Bo-va

Chor. unio.

a Tempo:

rall. ....

skupaj re-si la vse zašle ovč-ke!" "z bese De-vice Ma-

Adagio:

d. c. al. Fin etc

Katoliška Cerkev

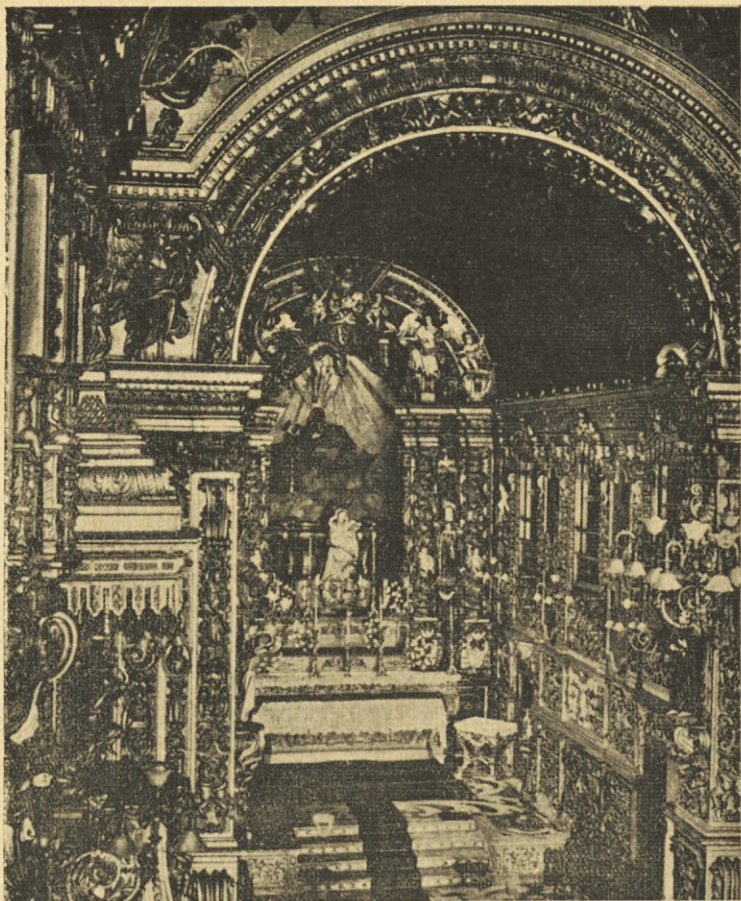
Čeprav je nekoliko trd, je dandanes vendarle resničen in na mestu moderni pregovor, da kdo laže kakor tiskana knjiga. Na malo knjig in na malo časopisov se more dandanes človek resnično zanesti in jim zaupati. Res je sicer, da se večina teh knjig in časopisnih člankov moti samo nehote, samo vsled velike slabosti človeškega razuma, kar bi ne bilo še tako hudo. Res je nadalje, da je mnogo, premnogo "pisateljev", mnogo več, kakor bi si nemara kdo mislil, ki pišejo tja v en dan, da pač nekaj pišejo in si morda tako na Bog ve kako varljive načine služijo svoj vsakdanji kruh, čeprav v resnici sami ne vedo, kaj da pravzaprav pišejo in o čem da govorijo. Kar koncem koncev tudi še ni najhujše. Ne eni, ne drugi niso koncem koncev tako nespametni, kakor so tisti čitatelji, ki na njihovo pisarjenje prisegajo in morda po njem urejajo celo svoje življenje. Najslabši so seveda tisti, ki se poslužujejo v dosego svojih temnih ciljev tudi neresnice, laži. Žal da danes tudi teh ni malo, čeprav je treba priznati, da tvorita gornji dve skupini veliko večino modernih piscev.

V takih zmedah je zato tembolj potrebno, da se človek večkrat zapre v svojo najglobljo notranjost, da ne da preveč na lepe besede, marveč da zlasti o najvažnejših, temeljnih življenjskih vprašanjih, ki si jih mora vsakdo sam rešiti in od katerih je odvisen morda način in smisel življenja, sam s svojo pametjo, dovolj temeljito razmišlja in se oklene samo izkušenih in priznanih učiteljev, voditeljev, prijateljev in svetovavcev, če mu je res kaj na tem, da ne bo prevaran in ogoljufan, in ogoljufan in prevaran ne za majhne stvari.

O razmerju med Cerkvijo in ljudsko prosveto smo izseljenci gotovo že veliko slišali. Marsikaj, kar se nam je zdelo čudno na prvi hip, pa tudi če smo o stvari nekoliko bolj prevdarjali. Čeprav ni najvažnejše, je to vprašanje gotovo važno in posebno današnje dni aktualno. Vendar so se dali mnogi prevarati in ogoljufati.

Kakšno je torej resnično razmerje med katoliško Cerkvijo in resnično ljudsko prosveto?

"Vpliv Cerkve na splošno človeško prosveto je silen in obče znan. Še tako divji prebivalci bodo spremenili svoje nravi in bo v kratkem času mesto grozovitosti zavladalo med njimi usmiljenje,

Izredno bogato okrašena frančiškanska bazilika v Rio de Janeiro. Primerjaj naš članek o bogastvu Cerkve na strani 449.

tema barbarstva se bo morala umakniti luči resnice, kamorkoli bo Cerkve položila svojo nogo. Pa tudi civiliziranim narodom je Cerkve vedno izkazovala velike usluge". — Leo XIII.

To so dejstva inimo katerih nihče ne more.

Zgodovinsko dejstvo je, nadalje, da je katoliška Cerkve bila

in je še danes tudi mati slovenske civilizacije in izobrazbe. Kako da je katoliška Cerkev izobraževala slovensko ljudstvo zadnje čase in kako ga še danes, vemo mi vsi iz lastne izkušnje. Da pa je z ozirom na kočljivi zemljepisni položaj slovenske zemlje samo katoliška Cerkev obvarovala v preteklih stoletjih slovenski narod narodne smrti in propada, bo moral priznati vsak stvaren zgodovinar.

S sprejemom katolicizma smo stopili Slovenci v krog zapadnih kulturnih narodov in postali sotvorci brez dvoma najvišje kulture, ki jo je kdaj ustvarilo človeštvo. Čeprav majhen narod smo dali Slovenci velikemu svetu celo vrsto najodličnejših učenjakov in kulturnih delavcev. Žal, da jih večinoma sami komaj poznamo in jih odkrivamo večinoma šele zadnji čas.

Od časov svetih bratov Cirila in Metoda so imeli tudi oni slovanski narodi, ki jih je razkol večinoma brez njihove krivde odtrgal od katoliške Cerkve, ravno v njej v katoliški Cerkvi, svojega resničnega in iskrenega prijatelja. Čeprav morda samo podzavestno in posredno, vendar tudi oni še danes črpajo iz duhovnih zakladov, ki so tvorba in prvotna last katoliške Cerkve, matere naše izobrazbe in civilizacije. Učiti in govoriti drugače je dostikrat "učena" nevednost in površnost, še večkrat pa zaslepljenost in strast.

KAKOR UREJENA BOJNA VRSTA

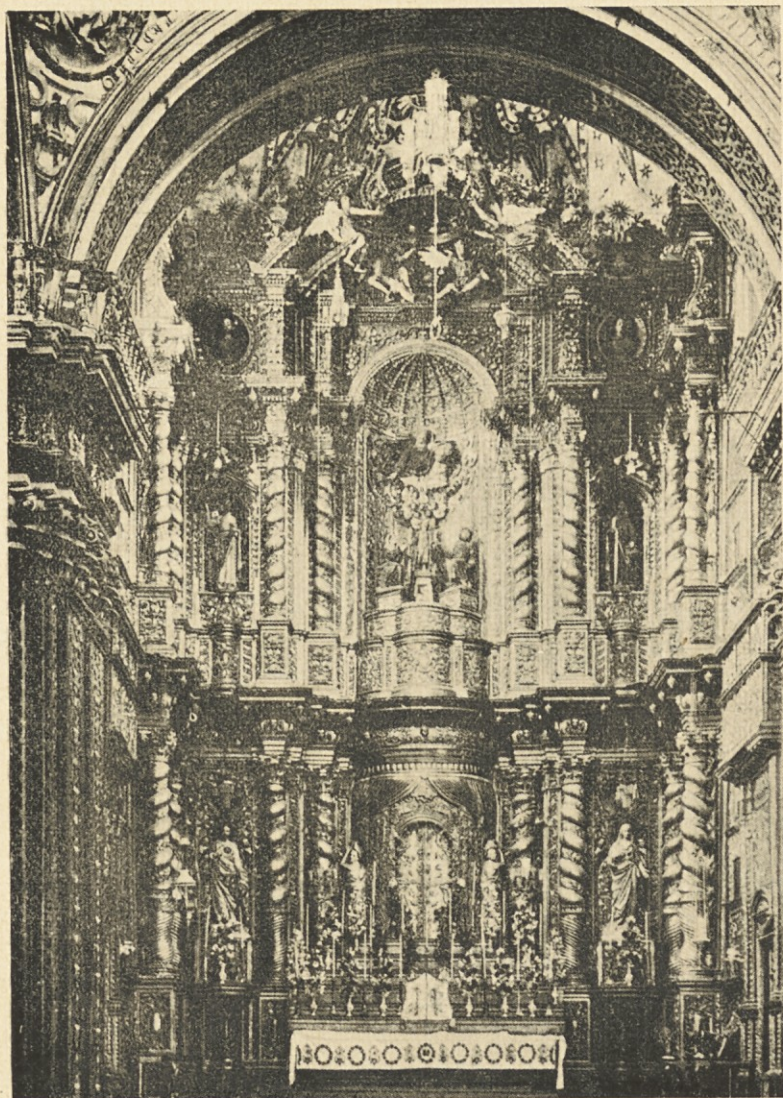
S ponosom more zreti katoliška Cerkev na svojo lastno, devetnajst stoletij dolgo zgodovino.

Malo zgodovin je bilo doslej tako burnih, kakor zgodovina katoliške Cerkve. Vse Jezusove napovedi o preganjanju njegove Cerkve so se na njej do pičice izpolnile.

Sicer je vsako človeško življenje na svetu kakor en sam neprestan boj. Izmed vseh bojev pa je brez dvoma najhujši boj za dušo, boj za večnost. Boj, ki neprestano divja v posameznem človeškem sreju in v vesoljni človeški družbi. Mimo tega boja nihče ne more. Saj je ta boj pravzaprav smisel našega življenja.

Boj za dušo in za večnost nikdar ne poneha: od otroških let do zadnjega zdihljaja divja po nožranosti slehenega posameznega človeka in od začetka sveta do konca je in bo divjal med človeštvom kot celoto.

Na videz sicer včasih nekoliko potihne, ampak le redko, za malo časa, tu in tam, ampak samo za to, da v kratkem spet toliko bolj ljuto bruhne na dan.

Veliki altar jezuitske cerkve v mestu Quito, rep. Ecuador .

Slep hodi skozi božji svet kdor pravi, da tega boja ne vidi. Kakor človek je, ki hodi skozi gozd, pa ne vidi dreves.

Edina varna voditeljica bojevnikov za dušo in večnost je katoliška Cerkev. Ni treba biti ne kristjan, ne katoličan, da človek to vidi in spozna. Njeni sovražniki to najboljše vedo, zato imajo že od nekdaj proti njej naperjene svoje najbolj izbrane sile.

Edinost je vsake vojske najjačja sila. Kraljestvo, ki je samo v sebi razdeljeno, ne more obstati, vsaj dolgo časa ne. Zato so voditelji Cerkve od Kristusa sem vedno, neprestano, skoro vsiljivo govorili o edinosti med kristjani, med katoličani.

Tudi sovražniki Cerkve vedo, kaj da to pomeni edinost Cerkve in njenih vernikov. Zato je bila vedno ena izmed prvih njihovih skrbi, kako bi zasejali needinost med vrste njenih sinov.

Lepa, vsa lepa, lepša kakor kadarkoli je katoliška Cerkev kot voditeljica boja za dušo in za večnost devetnajst stoletij stara in večno mlada voditeljica boja za dušo, za večnost, za lepoto, pravico in dobroto. Krasi jo in spremlja neustrašeno bojevnico kri nešteti mučencev, ogromno število čudežev, vzvišenost njenih verskih dogem, čistost njenega moralnega nauka in čudovito soglasje njenega učenja z vsem kar je na zemlji lepega, velikega in vzvišenega.

Boj seveda ni igrača. Tudi ne duhovni boj. Bojevniki doživljajo tudi nesreče, poraze. Tudi katoliška Cerkev ni brez njih. Toda celo v njih je lepa naša Cerkev, kakor tudi resnega vojaka lieu pristoje nerodno zarasle brazgotine, ki jih je prinesel iz ljutih borb, in so časine zanj, dočim bi morda res kazile mehkužen ženski obraz.

Malokateri boj je lahak. Brez vsakega dvoma pa je najtežji boj za dušo, za večnost, za resnico, dobroto in pravico, za čednost in svetost. Nešteto sovražnikov imamo v tem boju, sovražnikov v nas samih in izven nas.

Lahak naš duhovni boj torej ni in ne bo. Pač pa je neizbežen, neobhodno potreben, ker nam je vsiljen. Tudi more biti pod takim vodstvom samozavesten in vesel, čeprav resnično ni vedno lahak.

Samozavesten boj posameznika s svojimi strastmi? Kako da ne! Stotisoči, milijoni, stotine milijonov visoko izobraženih in prav preprostitih kristjanov je v stanovitnem boju z raznovrstnimi strastmi izprijeno človeško naravo že slavno zmagalo in prejelo veneč. Kako, da bi ravno Ti ne mogel? Za takega slabiča se pa res ne smeš imeti. Tudi če si se pogreznil že globoko v blato življenja!

Fasada stolnice v mestu Ocotlan, Tlaxcala, Mexico

Vojskuj se! Takoj danes začni stanoviten boj po preizkušenih navodilih Tvoje Cerkve in zmaga je povsem gotova!

Samozavesten boj v Cerkvi organiziranih kristjanov z danes tako mogočnimi teminami tega sveta? Kako da ne! Vse manjše so bile svojčas vrste katoliških vernikov, vse manj preizkušeno je bilo še duhovno orožje Cerkve. Malo bogatih in malo učenih je

bilo med njenimi verniki, pa so si vendar osvojili bogati in učeni svet! Nič drugega nam ni treba, kakor poznanja svoje Cerkve, njene zgodovine, duha edinosti, po katerem bodo ljudje spoznali, da smo res božji otroci, in morala bo zrasti naša samozavest in gotova bo naša ponovna zmaga, zmaga resnice nad lažjo, dobrote nad hudobijo, pravice nad krivico, duha nad snovjo, večnostnega duha nad časnim!

Takole, se mi zdi, nas s svetim pismom nagovarja Cerkev, ko nas še danes ponovno vabi v ta dvojni boj:

“Danes se torej podaste v boj s svojimi sovražniki; naj Vam ne upada Vaše srce, ne bojte se, ne umikajte se in ne prestrašite se jih! Zakaj, Gospod, Vaš Bog je z Vami in se bo bojeval za Vas zoper sovražnike!”

KRISTUS V CERKVI

Veliki mislec **Robert H. Benson** takole zaključuje svojo znamenito knjigo: “Kristus v Cerkvi”:

V njenih (cerkvenih) očeh vidim blesteti božje oči, na njenih ustnih dojemam božje besede. Na obeh njenih rokah, ki se dvigajo v blagoslov, vidim rane, ki so na Golgoti krvavele; njene noge na stopnišču oltarja so zaznamovane z istimi znamenji, kakršne je Magdalena poljubljala. Kadarkoli me v spovednici liubeznivo tolaži, začujem glas, ki je bil govorjen grešnikom: Pojdi in ne greši več! In če me opominja ali mi z grajo prebode srce, se splazim ves tresoč se na stran onih, ki so drug za drugim odhajali, dokler nista končno Jezus in grešnica ostala sama. Kadar odjeka skozi svet vabeč klic, tedaj začujem isti glas, ki zove: Pridite k meni in našli boste mir svojim dušam. In ako izganja iz svoje službe one, ki se farizejsko bahajo, da bodo le njej služili, tedaj zazrem prav isti plamen jeze, ki je izbičal znane prekupčevalce in mešetarje iz tempelskega dvorišča.

Kadar jo motrim sredi ljudstva, ki jo v sreči veselo pozdravlja, zapazim nad njeno glavo palmovo vejo; mesto in božja država sta komaj za lučaj oddaljena in vendar leži med njima dolina Kečron in vrt Getzemani. Če jo gledam z blatom ometano, zasmehovano, zaničevano in onečaščeno, berem v njenih očeh opomin, naj ne jokamo nad njo, marveč nad seboj in svojimi otroki, zakaj ona je nesmrtna, mi pa smo smrtni. In če motrim njeno blede telo, mrtvo in brez krvi, in vonjam vonj mazil in pohojene trave z vrta,

kjer je bil on križan, zaslišim korake vojakov, ki prihajajo, da bi zapečatili kamen in postavili stražo.

In če jo vidim končno, da se v zarji slehernega dne ali v razodetju večera znova spreminja, če vzhaja ali zahaja sonce te ali one dinastije, tedaj doumem, da je oni, ki je bil mrtev, vstal, da bi sprejel pod svoje okrilje vse, tolažil žalostne in zdravil v srcu bolne. Tudi doumem, zakaj se njegov prihod ni zgodil pred očmi vseh, marveč v tihoti noči, ko so njegovi neprijatelji spali, a prijatelji v velikih skrbih jokali.

Če vse to pregledam, tedaj uvidevam, da je velika noč le novi Betlehem, da se časovni tok vrača k svojemu začetku in da se borba zmerom od kraja začneja; zakaj ljudje nočejo verovati, tudi ne, če bi kdo siehni dan od mrtvih vstajal . . .

Fasada stolnice v Habani, Cuba

Mati Božja ob zibelki

V mali zibelki
Jezušek spi...
Trudno kraj njega
božja Mati sloni...

V slutnjah neznanih
malo ročico
k sebi privija,
greje, poljublja jo
Detetu svojemu
Mati Marija...

Belo odejico
z zlatom obseva
zora jutranja,
v malo zibelko
ko da se sonce
k Jezušku sklanja...
Toda sree Matere božje
na bledem lieu blesti...
joče, trpi...
Grenka solz: se ji ko biser
na bledem lieu blesti...

Del fasade (glavnega vhoda) stolnice v mestu León, Španija

Vraga sem srečal

Francosko napisal **Pierre d'Ermite**.

Na vogalu ulice sem srečal vraga. Bil je skrbno oblečen, v sivi suknji, hlačah z brezhibnim robom, v modernih čevljih in rdečih nogavicah.

“Kaj počneš tukaj?” mu rečem. (Midva se namreč tičeva.)

“Tvoj shod nekoliko nadziram...”

“Torej te nekoliko vznemirja, a?”

“Oh — ne posebno...” Ton njegovega glasu je bil sarkastičen, toda v očeh, ki so bliskale za očali z rjavimi roženicami, sem čital laž.

Pričeï je lagodno korakati ob meni.

“Delajte, kolikor hočete, jaz vas vse skupaj držim za vrat! Nad vašimi poročili se zabavam... Vaši sklepi mi povzročajo prijetno veselje, ki ga že skoraj nisem več vajen... Vidite tole roko?” Pokazal mi je svoje koščene prste. “S to roko sem zavezal katoličanom oči — bo že kakega pol stoletja od tega, in vozle drži izvrstno...”

Nekoliko nervozno mi je s svojo palico pokazal po mimogredočih.

“Glej tega elegantnega gospoda: ta že ima mojo zavezo na očeh. Katoličan je, razumeš, katoličan! Pa je naročen na moj dnevnik. Še več: vsak večer pošlje slugo, da mu kupi veri in cerkvi neprijazen list. Prečita ga, nato ga vrže v koš, odkoder roma po vsej hiši, noter v kuhinjo. Da, dobro ima zavezane oči!

Nekoliko dalje srečava mlado damo.

“Jo vidiš? Sedaj gre k maši. A kljub temu je moja zelo zvesta naročnica. Vsak dan kupi moj list. 25 centimov, boš rekel — kaj je to! — Seveda, le kapljica v morje je, toda brezmejni ocean je sestavljen iz samih malih kapljic. S 25 centimi te dame in tisočev drugih sem si zgradil krasne palače v središču mesta, ki so moje, opremljene z najmodernejšimi tiskarskimi stroji in brzojavno zvezane z vsemi središči sveta... Tudi ta katoličanka ima zavezane oči!”

Prišla sva do kioska, kjer so prodajali časopise. Satanu so oči zagorele: "Štej vaše časnike, no, le kar šteje jih!" mi je zaklical.

Pričel sem šteti: Eden, dva tri, štiri pet. To je bilo vse.

"Preštej pa sedaj moje!"

Od ene publikacije do druge se je pomikala njegova palica: "Ta je moj, uvodnik v tem je tudi moj, tu je podlistek moj, tu so oglasi, v tem podobe..."

Naštel jih je 43...

Mimo je šel duhovnik.

Satan mu je sledil z očmi z izredno pozornostjo.

"Verjameš, tudi ta ima zavezane oči. Glej ga, ves je zasopel. Pravkar je govoril v cerkvi lep govor. Marsikaj mi je pokvaril — govor je bil dobro pripravljen — a kaj! Pred seboj je imel 400 poslušalcev, ki so že napol prepričani o tem, kar jim pove. Medtem ko jaz — le poglej moj kiosk, kako nese..."

Bilo je pet popoldan in množica je vrela na kolodvor. Uradniki iz pisaren, delavci iz delavnice so se drenjali okrog kioska in prodajalka jim je komaj sproti podajala časopisje. Vsakih pet minut pa je pridirjal kolesar in ji izročil ves zasopel nov sveženj časnikov, dišečih po še ne posušenem tiskarskem črnilu...

Satan je iztegnil svojo koščeno roko: "Glej, tu je moja prižnica! In duhovnik, ki je šel pravkar mimo, ne ve, da je med mojo in njegovo tolikšna razlika, kakor med moderno težko artiljerijo in starimi puškami na kresilo. On tega ne vidi — kar priznaj, da on tega ne spozna! On ne vidi mojega kioska, ki vsak dan, da, vsako uro krade njemu duše, med drugimi tudi duše majhnih otrok, ki so odkupljene s krvjo onega.. Drugega — Tudi ta duhovnik ima zavezane oči."

Satan je naenkrat pomislil: "Bil pa je trenotek, ko sem se bal tudi jaz. To je bilo tedaj, ko so vrgli duhovnika in križ iz šol, ko so zaplenili cerkveno premoženje in zaprli cerkve, ko so preganjali katoličane... Tedaj sem si rekel: Pozor! Katoličani bodo morda prišli na idejo, da je vsa moč njihovih nasprotnikov v izborni organiziranem časopisju, ki ustvarja javno mnenje — in se bodo poslužili istega obrambnega sredstva. Midva to razumeva: Ljudstvo je tistega, ki se zanj briga in mu neprestano govori... Priznam, jaz, satan, sem se pričel bati, zakaj, pomisli, kaj bi bilo z mojim kraljestvom, ako bi katoličani s svojimi ideali, s svojim apostolstvom in blagoslovom — Njega — obrnili proti meni strašno orožje tiska! Še bolj tesno sem jim zavezal oči... Nevarnost je minula... Tiho

so se udali katoličani — in tisk ostane meni z vsem vplivom in z milijoni...”

Satan si je popravil očala. “Jaz, angel teme, jaz nimam zavezanih oči. Vidim popolnoma jasno. Čutim, česar katoličani niso nikdar čutili, ponos na svoje veličastno orožje. O, moj dnevnik, kolikokrat sem ga poljubljal v gotovih večerih. Kajti on je najučinkovitejši izraz moje misly! Njegov glas se sliši takoj, ko izide. Gre od kioska do kioska — govori v vseh predmestjih — preplavlja kolodvore — se pogovarja v vagonih — v vseh vlakih — na ladjah, po mestih, vaseh, naseljih, gostilnicah, kmetijskih domovih... V njegovi službi so celo otroci... Vsega tega ne poznajo katoličani.”

Prišla sva slednjič do male, nizke dvorane, kjer sem imel shod. Z neskončnim prezirom je satan iztegnil roko: “Tu je torej!”

Jaz pa sem Goliatu pogledal naravnost v obraz: “Prostor zadnje večerje je bil še manjši!” sem zakričal.

Odgovoril je s kletvico.

Cerkveno premoženje

Komu se ne bo zdelo čudno? Kristus, ustanovitelj Cerkve, je bil tako reven in ubog, da je mogel o sebi po pravici zagotoviti: "Ptice imajo gnezda in lisice imajo svoje brloge, Sin človekov pa nima, kamor bi glavo položil." O Vatikanu pa pravijo, da je po obsegu menda res najmanjša državica, da pa je menda to najdragocenejši košček zemlje pod vsem božjim solncem, prepoln dragocenih umetnin vsake vrste. Če je rimska Cerkev res božja, zakaj tega bogastva ne proda in izkupička ne razdeli med uboge? No, no, mi dobro vidimo, da je vse denar!

Ali je res vse denar?

Bil sem parkrat v Rimu, zato že lahko iz svojega lastnega opazovanja povem nekaj tudi o vatikanskem bogastvu, pa tudi o bogastvu Cerkve sicer po svetu, zakaj nisem ga malo prehodil.

Ena največjih in najdragocenejših vatikanskih umetnin, morda najdragocenejša, kar jih je sploh na svetu, je velika Michelangelova slika poslednje sodbe slikana na steno sikstinske kapele sredi vatikanske države.

Kako naj Cerkev to sliko proda?

Ogromni vatikanski muzeji so nadalje polni dragocenih, večinoma tako starodavnih, kakor slavnih in umetnih slik, kipov, rokopisov in tako dalje, deloma tako ogromne vrednosti, da njihove cene enostavno ni mogoče preračunati.

Ali naj Cerkev te dragocenosti proda? Komu? Za kakšno ceno? Ali naj izginejo iz javnih zbirk vatikanskega mesta, kamor romajo vsako leto stotisoči vernikov in si jih lahko ogledajo proti razmeroma majhni odškodnini, kjer jih lahko vsakdo po svoji mili volji uživa in občuduje, in naj izginejo po zasebnih palačah bogatih Američanov, ki jih najbrže ne bodo znali ceniti in se jih v kratkem naveličali kakor otrok igrače, in kjer jih nihče videti ne bo mogel, če ni morda bogatinov oseben prijatelj? Ali ima Cerkev sploh moralno pravico narediti kaj takega? Ko pa so te dragocenosti pravzaprav last vsega krščanstva, ali še bolj prav vsega kulturnega človeštva?

Bil sem priča, ko je v Ljubljani, med procesijo neki ljubljan-

čan ko je videl nekaj boljših mašnih oblačil in pozlačenih svetih posod na prvi pogled sila duhovito glasno vzkliknil, da je veliko ljudi lačnih in da bi bilo treba te reči prodati in izkupček revežem dati. Spet prodati? Borne slovenske cerkvene dragocenosti prodajati in deliti revežem? Last vseh vernikov slovenske krvi in jezika in pravzaprav javna last katoliške Slovenije? Prodati kake-mu tujemu bogatinu?

Če bi papež in škofje resnično začeli prodajati cerkvene umetnine, ali nebi ves kulturni svet po pravici zaropotal, češ, da ti ljudje ne znajo ceniti umetnosti in lepote in da goljufajo svoj narod? Ali bi ne bilo izrazito nesocijalno delo zapreti najlepše umetnine v hiše bogatih kapitalistov in jih odtegniti javnosti?

Da olajšajo skrajno bedo so sicer včasih škofje in papeži mnoge cerkvene dragocenosti res prodali in izkupiček razdelili med uboge. Kar pa more vsekakor biti samo velika in redka izjema.

Drugod pa so svojčas začeli siloma prodajati cerkveno premoženje. Na Francoskem, v Španiji, v Rusiji. Za časa cesarja Jožefa II. deloma tudi pri nas na Slovenskem.

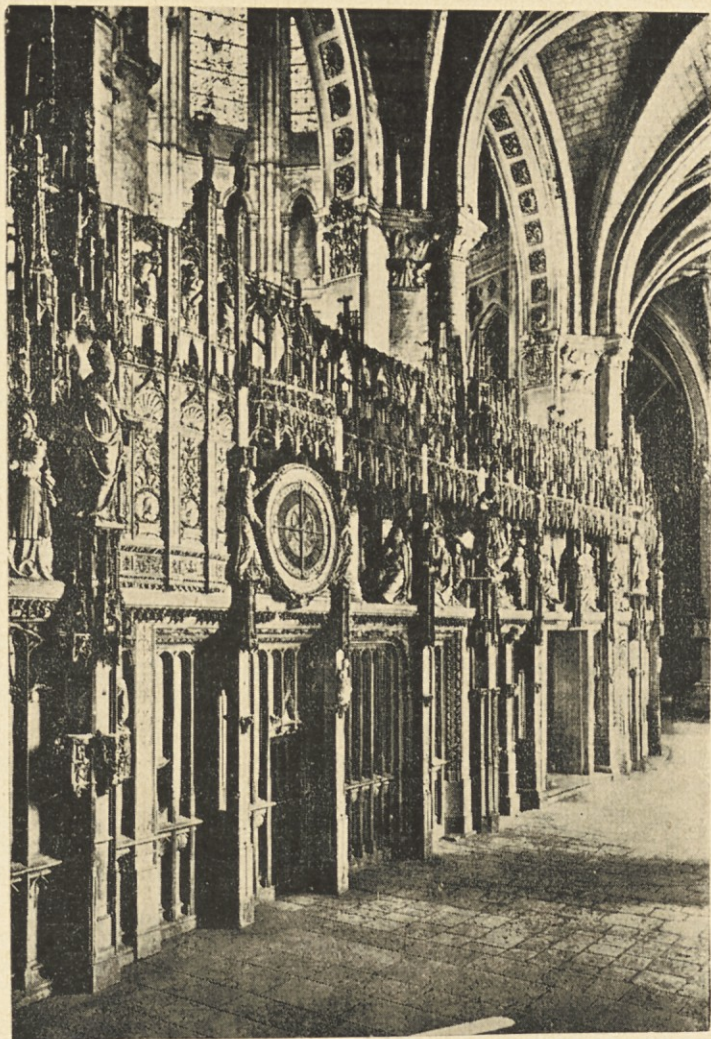
Na Francoskem so cerkveno premoženje tako prodajali, da je prodajanje francosko državo več veljalo, kakor pa je za prodane dragocenosti dobila, čeprav je cerkveno imovino kar enostavno in brez odškodnine proglasila za državno last. Ne za prazen nič, ampak v škofovo državo so bili uničeni neprecenljivi umetniški zakladi. Cerkve, ki so veljale po en milijon frankov, so prodali večsih za en sam frank, ker ni bilo višjega ponudnika.

Ko je razpustil avstrijski cesar Jožef II, tudi nekaj slovenskih samostanov so bile za prazen nič uničene na primer samo v stiškem samostanu na Dolenjskem cele skladovnice za slovensko zgodovino nenadomestljivih listin, rokopisov, knjig in umetnin.

Kadar govorimo o bogastvu slovenske Cerkve, je največkrat slišati ime Gornji grad. V gornjegrajski občini na Štajerskem ima namreč ljubljanska škofija precej veliko posestvo, skoro izključno gozdove v visoki legi in razna grajska poslopja.

Najprej je treba pripomniti, da Gornji grad ni last ljubljanskega škofa, kakor se včasih sliši, marveč je lastnina ljubljanske škofije, kar je nekaj čisto drugega. Nad trideset let je upravljal na primer to posestvo sedanji nadškof in bivši ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič. Ko se je prevzvišeni škof vsled starosti odpovedal vladanju tako velike cerkvene edinice, je v svojem zadnjem pastirskem listu dobesedno napisal med drugim, da mu je

Bogata notranjost stolnice v Chartas, Francija.
Rezan kamen. Detajl.

njegov naslednik in sedanji ljubljanski škof dr. Gregor Rožman, v svoji veliki dobroti dovolil dosmrtno bivanje na Gornjem gradu, to je v hiši, kateri je nad trideset let gospodaril on sam.

Kako pa se upravlja cerkveno premoženje?

Da ne bomo hodili daleč okrog po svetu, okrog neznane gospe in po tujih deželah oglejmo si kar nad tridesetletno upravo Gornjega gradu, lastnine ljubljanske škofije, pod škofom dr. Antonom Bonaventuro Jegličem.

Najprej se moramo pomuditi pri osebi prevzvišenega nadškofa, ki ga mnogi slovenski izseljenci v Južni Ameriki osebno poznamo, saj nas je birmal menda kar vse, kar nas je iz škofije Ljubljana. Leto za letom smo ga lahko opazovali, ko je obiskoval župnije svoje obširne škofije.

Tudi še kot starček osemdesetih let je bil prevzvišeni škof vsako jutro ob štirih zjutraj že v spovednici in je spovedoval redno do osme ure. Od osme do devete ga je bilo videti, kako opravlja svoje duhovniške molitve, brevir. Ob devetih je bila sveta maša, med katero je pridigal za časa birmovanja vsak dan, vsak dan drug govor primeren razmeram župnije v kateri se je mudil. Za vsak govor se je treba seveda pripraviti. Po končani sveti maši je bila birma, ki je trajala navadno do poldvanajste ure, če je bilo birmancev zelo veliko pa tudi več, tudi do pol ene. Ves ta čas je ostajal škof tešč, brez vsake jedi. Samo zadnja leta je dovolil, da so mu prinesli po končani maši v zakristijo skodelico kave in košček kruha. Kosilo je bilo navadno res obilno in bogato, ampak dobro mi je znano, kako je škof Jeglič večkrat povdarjal in tudi pismeno prosil, naj bo bolj preprosto.

Razumljivo je, da niti kosilo za škofa ni moglo biti odmor in zabava. Vsak dan druga miza, druga kuhinja, druga okolica druga tovarišija. Marsikaj so hoteli gostje zvedeti od svojega škofa, ki so ga razmeroma malokrat videli in o čemer iz raznih vzrokov ni bilo mogoče pisati.

Ob eni popoldne je škof navadno že sprejemal duhovnike, jih povpraševal o vseh njihovih zasebnih in službenih zadevah, tolažil, bodril, očetovsko svetoval, če je bilo treba seveda tudi svari in opominjal.

Ob dveh popoldne je sprejel cerkvene ključarje, ki so ostajali pri njem redno dalj časa. Istočasno so imeli tudi drugi verniki priliko, da se osebno zglasijo pri svojem škofu, če se jim je zdelo primerno in potrebno.

Po kratkem zadnjem obisku cerkve je bila določena nekako

tretja ura za odhod v naslednjo župnijo. Službeni sprejem je bil določen namreč vsakokrat točno na četrto uro popoldne.

Prevzvišenega škofa so redno povsod sprejeli kar najbolj slovesno. Po pozdravih, predstavah in zahvali je šel škof vsakokrat z vsemi verniki in celokupno šolsko mladino peš v cerkev. Spotoma je hotel, da se glasno moli sveti rožni venec, na katerega je seveda tudi sam glasno odgovarjal. V cerkvi je dal domači župnik blagoslov z Najsvetejšim.

Iz cerkve je odšel škof navadno naravnost v šolo. Zahteval je, da mora biti vsak otrok vprašan vpričo njega. Včasih je spraševal tudi sam. Tvarino o čemer je bilo treba izpraševati je pa skoro vedno določil sam. Vsakemu otroku je dal potem sam osebno spominsko podobico. Za vsako dete je vedel prijazno besedo.

Za sedmo večerno uro je bila določena večerja. Če je bilo le mogoče, je šel škof pred večerjo še v spovednico, za gotovo pa je šel v spovednico po večerji za eno uro ali dve.

Zvečer je tudi preštudiral pismeno spomenico, katero je zahteval, da mu predloži vsak župnik in iz katere je hotel, da naj bo po redu, ki ga je sam določil, točno razvidno celokupno versko življenje župnije v kateri se je mudil. Spomenico je škof natančno prebral in jo porabil deloma kot gradivo za svojo pridigo naslednjega dne. Seveda jo je vzel s seboj in jih vse hrani škofijski arhiv v Ljubljani. Domači župnik jo je moral natančno prepisati in shraniti v svojem župnijskem arhivu. Te spomenice so že danes važni zgodovinski dokumenti za vsakega, ki hoče poznati versko, pa tudi drugo življenje posameznih krajev kakor tudi celokupne ljubljanske škofije.

Ostali večerni čas je porabil škof za pregledovanje cerkvenih matric, župnijskega arhiva, cerkvenih računov, za svojo dnevno duhovniško molitev brevir, za pripravo na pridigo sledečega dne, za kratka osebna pisma itd.

Po šesturnem nočnem počitku se je začel nov delaven dan po načrtu, kakor sem ga ravnokar opisal. In tako je šlo dan za dnem in dan za dnem. čeprav je trajalo birmovanje in službeni obiski posameznih župnij vsako leto po več mesecev.

Kadar je bil prevzvišeni doma v svoji škofijski palači, je bil dnevni red seveda drugačen, vendar ne veliko manj naporen. Njegove molitve in duhovna premišljevanja potrebna vsakemu duhovniku, so bila doma vsekakor lahko daljša. Tekom dopoldneva in deloma tudi popoldne je bila njegova sprejemnica neprestano pol-

na obiskovalcev vsake vrste. Škof Jeglič se je neverjetno živo zanimal za vse pojave slovenskega javnega življenja in je bil brezdvomen duhovni vodja vsega za njegovih dni tako izredno živahnega slovenskega katoliškega narodnega pokreta. Njegovi odmori so bili čudno kratki. Večinoma samo kratek dnevni izprehod po hodniku škofijske palače.

Zvečer je prevzvišeni odgovarjal na številna pisma in pisal knjige. Samo večjih knjig je izšlo izpod njegovega peresa nad dvajset. Kje je jemal bivši ljubljanski škof nad trideset let toliko nadčloveških moči, je zame resnično nerazrešljiva uganka.

Tak je bil torej ljubljanski škof, nad tridesetletni upravitelj bogate grajščine Gornji grad.

Nas zanima danes pravzaprav samo vprašanje, kako da je škof to svojo veliko grajščino užival, za kaj da je rabil dohodke, ki mu jih je donášala.

Da osebno ni mogel uživati svojega bogastva, leži na dlani. Saj za to ni imel časa, naj mi Prevzvišeni oprostí, če bo bral to besedo, tudi če bi hoteli. Kam so šli torej dohodki? Ko je stopil v zasluženi pokoj, smo žgoraj videli, kako ganljivo se je v svojem zadnjem pastirskem pismu zahvalil svojemu nasledniku, ki mu je "v svoji veliki dobroti" dovolil preživeti zadnje dni življenja v — tuji hiši. Pravzaprav ne tuji, saj je božji ves svet. Ravno tako smo brali, kako vesel je bil, ko se je srečno uredilo vprašanje njegove pokojnine, ker bi ostal sicer na stara leta — brez žal neobhodno potrebnih sredstev. Tako sebično je torej upravljal bivši ljubljanski škof gornjegrajsko veleposestvo ljubljanske škofije.

Zakaj pa je vendar porabil vse svoje škofovske dohodke?

Če ste se že kdaj peljali po lepi Gorenjski iz Bleda, Jesenic ali Tržiča mimo Kranja in Škofje Loke proti beli Ljubljani, ste poleg Št. Vida nad Ljubljano, kmalu za postajico Vižmarje lahko opazili na levi strani železniške proge ogromno belo stavbo, še danes največjo slovensko palačo. Vsak potnik Vam bo lahko povedal, da je to škofov zavod, ki ga vsi Slovenci dobro poznamo, saj je bilo o njem svojčas toliko govorjenja.

Kaj je ta škofov zavod?

Škofov zavod v St. Vidu nad Ljubljano je še danes daleč najodličnejši slovenski vzgojni zavod s popolno klasično gimnazijo, dolga leta pa je bila to sploh edina slovenska srednja šola na vsem božjem svetu.

Ogromna, zelo posrečena in še danes moderna stavba je požrla za slovenske razmere neverjetne svote denarja. Zidana je bila

Detajl iz fasade stolnice v Milanu. Rezan kamen

po škofovi zamisli. Zanj je žrtvoval škof vse svoje škofovske dohodke. Seveda bi kljub vsemu stroškov ne bil zmožel, da mu ni pomagalo verno slovensko ljudstvo.

Mnogo skrbi je šlo zaradi te stavbe skozi škofovo glavo. Vendar se mi zdi, da ga je bolj kakor gmotno vprašanje skrbelo vladno dovoljenje za to zasebno gimnazijo, ki naj bi v nemško vladani državi zavestno gojila slovenskega narodnega duha. Brez takega vladnega dovoljenja pa bi bili vsi ogromni stroški zastoj. Zelo težko je šlo. Visoki slovenski cerkveni knez je moral doživeti zaradi te prve slovenske gimnazije po avstrijskih ministerstvih in na avstrijskem dvoru mnogo ponižanj. Šlo pa je vendarle.

V kratkih besedah ni mogoče opisati veličine tega brez vsakega dvoma še danes najodličnejšega slovenskega vzgojnega in učnega srednješolskega zavoda. Še manj skrbi, ki so bile potrebne za njegovo ustanovitev in ureditev. Vedeti je namreč treba, da ni bilo na razpolago ne primernih srednješolskih profesorjev, ne slovenskih učnih knjig, ne učil, ne izkušnje. Velik del slovenske javnosti, zlasti slovenskega izobraženstva je bil novemu zavodu odločno nasproten. V resnici zato, ker so se bali katoliške vzgoje, ki so jo od zavoda po pravici pričakovali, na videz pa so danes nemara ultranacionalni slovenski izobraženci zato svarili stariše pred tem edinim slovenskim srednješolskim zavodom, ker so računali, da v njem vzgojeni dijaki ne bodo obvladali dovolj takrat res neobhodno potrebnega nemškega jezika, da avstrijska vlada nikdar ne bo priznala čisto slovenskega učnega zavoda in da je zato nespametno pošiljati vanj slovensko mladino.

Izkušnja je v celoti potrdila veliko škofovo zamisel. Dijaki, ki so študirali v škofovem zavodu so se v življenju sijajno izkazali v najbolj različnih poklicih, nemščino so vsaj tako obvladali, kakor dijaki drugih slovenskih gimnazij po slovenskem. Pa tudi slovenski stariši se niso dali preplašiti: prošenj za sprejem dijakov v ta škofijski zavod je bilo vedno več, kakor je bilo na razpolago prostih mest.

Iz tega odličnega zavoda je že doslej izšlo nekaj stotin odličnih mladih slovenskih kulturnih delavcev. Nobenega dvoma ni, da po svoji srednješolski pripravi prekašajo na splošno dijake katerikoli druge slovenske gimnazije. Mnogi zavzemajo v slovenskem javnem življenju že danes, kljub svoji mladosti, prav vidna mesta, bodisi kot duhovniki, uredniki naših listov, pisatelji in

umetniki, zdravniki, profesorji, advokati, inženirji, uradniki itd. itd. Razmeroma precej se jih je posvetilo izseljenski službi, če omenjam samo nekatere, katerih imena imam ravno pri rokah: Izseljenski komisar v Belgiji g. Kranjc, izseljenski učitelj v Franciji g. Jankovič, oba bivša izseljenska duhovnika v Franciji gg. Gornik in Skebe, sedanji izseljenski duhovnik v Franciji g. Svele, izseljenski duhovnik v Argentini g. Kastelic itd., itd. Cela vrsta bivših gojencev škofovega zavoda se v raznih poklicih odlično udejstvuje med našimi izseljenci v Severni Ameriki. Večini izmed njih je omogočil šolanje samo bivši ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura. Jeglič s svojim zavodom, ki ga je postavil s pomočjo Gornjega gradu in slovenskega ljudstva.

Kakšno plačilo je prejemal ljubljanski škof Jeglič za svoje nadčloveško delo in za silne dobrote, ki jih je delil svojemu narodu, dočim je svojo lastno osebo naravnost pozabljal? Priznanje?

Od velike večine slovenskega ljudstva, gotovo da veliko priznanje, ljubezen in spoštovanje.

Vsi starejši izmed nas pa se gotovo spominjamo, kako so tega našega vzvišenega škofa gotovi časopisi sredi njegovega najnesebičnejšega dela dan za dnem kar najbolj ogabno sramotili. Proglasali so ga za črn madež na slovenskem ljudstvu. Med tem, ko ni nobenega dvoma, da ga je resnična zgodovina že postavila med najodličnejše Slovence, dobrotnike svojega ljudstva in pustila njegovo ime kot zlat madež na straneh povestnice polpreteklih časov, kakor so ga imenovali severoameriški izseljenci ob priliki njegovega obiska med njimi.

Na podobne načine upravljajo cerkveno premoženje drugod, s to neprijetno razliko, da Cerkev le še malokje poseduje kakšna dobičkanosna posestva in je zato toliko bolj navezana na dobro voljo svojih vernikov, katerih darovi so večinoma edini in izključni vir cerkvenih dohodkov, kakor tudi duhovniških osebnih prejemkov, ki jih za življenje žal neobhodno potrebujejo.

Izključno na darove je navezan sam Sveti Oče. Kako more kriti z njimi vse ogromne izdatke, ki jih zahteva vladanje blizu štirih stotin milijonov po vsem svetu razkropljenih katoliških kristjanov, resnično ne morem razumeti. Mislimo samo na izdatke, ki so potrebni za vladanje dvanajstih milijonov argentinskega prebivalstva. In sedaj prevdari razliko med številko 400 in 12! Res da gotove dni po vsem svetu in po samih misijonskih deželah pobi-

rajo darove za takoimenovani Petrov novčič, ki ga pošljejo potem škofje Svetemu Očetu v Rim, ampak pomisli tudi samo na ogromno arnado več stoterih tisočev katoliških misijonarjev, ki jih vzdržuje Cerkev v tujem svetu, misli na desetisoče katoliških osnovnih, stotine srednjih šol in množico katoliških univerz, ki jih vzdržuje Cerkev med neverniki in pogani. Misli na tisoče vsakovrstnih bolnišnic, sirotišnic, najdenišnic. Misli samo na neštete urade v Vatikanu, ki so neobhodno potrebni za urejeno poslovanje, saj prejme Vatikan vsak dan več desetisoč pisem iz vseh delov krščanskega sveta in jih približno ravno toliko vsak dan tudi razpošlje, za kar je treba seveda mnogo stotin uradnikov in delavcev. Misli dalje na Apostolske nunciature, ki jih vzdržuje Vatikan po vseh količkah važnih prestolicah sveta in ki morajo biti primerno nastanjene, saj so apostolski nunciji hkrati predsedniki diplomatskega zbora, to je sveta vseh poslanikov-ministrov in veleposlanikov tujih držav zastopanih pri kakem vladarju ali vladi, zaradi česar imajo svoje družabne obveznosti, zlasti morajo biti primerno nastanjene, kar velja seveda silne svote že za eno samo mesto. In sedaj plače nuncijske, uradništva in slug po vseh teh tujih mestih! Vedi, da je Apostolska nunciatura v Buenos Airesu tudi nam Slovencec na veliko uslugo, hkrati pa se vprašaj, koliko da si že prispeval za njeno vzdrževanje, kakor tudi za drago vdrževanje drugih neštetihi ogromnih ustanov Cerkve po vsem božjem svetu, ki so končno naša skupna last, ki smo katoliški kristjani. Sedaj vidiš, kako nespametna da je tista na videz kunštna beseda, da imata pappež ali škof več denarja kakor Ti.

Toda o teh stvarih danes pravzaprav nisem hotel govoriti tako obširno. Hotel sem samo nazorno pokazati, kako in za kaj da se uporablja cerkveno premoženje. In sicer pokazati predvsem na živem zgledu iz lastne domače zgodovine, na zgledu, ki je nam vsem znan več ali manj in se lahko o njem še danes do podrobnosti vsak sam prepriča. Kdor bo tako naredil, bo dobil o upravi in uporabi premoženja slovenske pa tudi vesoljne Cerkve še veliko bolj svetlo sliko, kakor sem jo mogel podati jaz v teh kratkih stavkih.

Ali pa ni nobenih izjem? So! Manjše in večje. Ampak tako redke, da samo potrjujejo splošno pravilo. Gotova in težka krivica bi bila, zamolčati splošno pravilo in se obesiti na kakšne izjeme in jih proglašati za splošnoveljavno pravilo.

V Jugoslaviji je še danes mnogo veleposestev. Mnogo večjih in bogatejših, kakor je veleposestvo slovenske Cerkve v Gornjem gradu. Veleposestev, ki donašajo neprimerno višje čiste dobičke.

Veleposestev, katerih čisti dobički gredo izven države in jih po svoji mili volji rabijo posamezne družine za svoje veseljačenje po vsakovrstnih tujih kopališčih in zabaviščih. In vendar ni dvoma, da se o nobenem toliko ne govori, kakor o veleposestvu ljubljanske škofije v Gornjem gradu, in nobenega tako ne obsoja.

Kaj pravite, ali ni to smešno? Ali ne dokazuje to, da znamo ljudje pravzaprav malo misliti, ali pa smo precej hudobni?

IZSELJENSKI VESTNIK R A F A E L

glasilo ljubljanske družbe sv. Rafaela za varstvo izseljencev izhaja mesečno in stane v Jugoslaviji celoletno Din 12— za inozemstvo pa zaradi večje poštnine Din 20.— ali \$ 2.— Prinaša kratke vesti iz izseljenskega življenja vseh dežel po katerih so se naši ljudje razšli. Upoštevanja vredni članki razpravljajo o vsem kar bi morali slovenski izseljenci vedeti ali kar jih mora zanimati. Novi list je posebno veliko pridobil z združitvijo obih dosedanjih listov Izseljenski vestnik in Rafael. Urejuje ga mnogoletni, izkušeni in zaslužni bivši izseljec P. Kazimir Zakrajšek, predsednik družbe sv. Rafaela, kar je najboljšo jamstvo za njegovo vrednost. Naročite si ga pri upravi v Ljubljani, Tyrševa ulica Jugoslavija.

Slovenski Tednik

prinaša mnoge dnevne novice iz naše nove in stare domovine, kakor tudi najvažnejše svetovne vesti, in razne socijalne in druge članke. List izhaja že šesto leto in ga izdaja slovenska prosvetna organizacija, urejuje pa Ivan Kacin.

Letno stane \$ 5.— m|n. Za inozemstvo \$ 6.— m|n. Naš naslov je:

Uprava Slovenskega tednika
Añasco 2322.
Buenos Aires, Rep. Argentina.

Malo katekizma za naše male

Sleherna številka **Duhovnega življenja** prinaša v **Službenem vestniku Slovenske katoliške misije za Južno Ameriko** koncem lista posebno poglavje pod naslovom **Malo katekizma za naše male**.

Vsi naši mladi čitateljčki in čitateljice naj to poglavje vsakokrat počasi in skrbno preberejo. Ne samo preberejo, ampak naj tudi povprašajo svoje stariše, če morda niso česa povsem razumeli.

Ravno tako naj se nauče pravilno odgovarjati, na vprašanja, ki so postavljena za razlago in mastno tiskana. Naj preberejo najprej samo vprašanje in skušajo odgovoriti nanje med tem, ko so tiskani odgovor zakrili s papirjem. Šele na to naj preberejo tudi tiskani odgovor, da bodo videli, če so sami od sebe odgovorili pravilno.

Številka 82 z dne 24. marca je prinesla na strani 354 poročilo, kako je Jezus pri zadnji večerji ustanovil zakrament svetega Rešnjega Telesa. Zadnja številka poročila na strani 419 kako je potil Jezus krvavi pot. Danes pa bo prinesel Naš mladi rod kratka nadaljna poročila o strahotnem Jezusovem trpljenju. Natančno jih preberi ta teden ko se kristjani po vsem svetu spominjamo Jezusovega bridkega trpljenja. Ne samo enkrat, ampak večkrat preberi te sestavke. Saj veš, da je Jezus zato hotel trpeti take muke, da bi pokoro naredil za grehe vseh ljudi, torej tudi za naše grehe.

Vsi resnični odrasli kristjani ta velikonočni čas posebno obžalujejo vse svoje grehe. H spovedi gredo, kjer vse svoje grehe spovedniku povedo, se jih obtožijo in pravijo, da jim jih je žal, da

zanje ne marajo in ga za naprej z božjo pomočjo ne bodo več grešili. Bog jim zato odpusti vse grehe. Kakor da bi jih pozabil in se jih nikoli več ne bo spominjal.

Vsi resnični kristjani, ki so se za velikonoč spovedali svojih grehov, prejmejo tudi sveto obhajilo, posebno znamenje velikega prijateljstva z Jezusom.

Kdor je v krščanski veri poučen, dovolj odrasel, in tudi enkrat na leto ne prejme svetih zakramentov, ni resničen kristjan in če umrje, ne more priti v nebesa. Tako čisto gotovo uči naša katoliška vera.

Tudi mladina je dolžna vsaj enkrat na leto in sicer o velikonočnem času prejeti svete zakramente, če je le že pri pameti, to je nekako od sedmega leta naprej. Če torej v krščanskem nauku še nisi dobro poučen, prosi svoje starše naj te pouče. Pojdi potem do najbližnjega gospoda župnika in ga prosi, naj Te izpraša, če dovolj znaš in razumeš vsaj poglobitve resnice krščanske vere. Če česa ne boš znal in razumel, Ti bo gospod župnik vse rad povedal in raztolmačil.

Potem boš šel k spovedi, se boš svojih grehov kesal in izpovedal in Bog Ti jih bo vse odpustil in Te bo imel spet rad, kakor bi ne bil nikdar grešil.

Če letošnjo velikonoč še ne boš mogel h svetim zakramentom, moli k Jezusu, naj da vsem grešnikom, posebno vsem slovenskim izseljencem svojo milost, da bi dobro prejeli letošnje velikonočne svete zakramente.

Tudi pojdi ta veliki teden gotovo večkrat v cerkev. Najboljše skupno s stariši. Ne samo veliko nedeljo, marveč tudi večkrat med tednom. Spored cerkvenih spominov, obredov in svečanosti velikega tedna imaš natančno razložen na prvih straneh današnje številke Duhovnega življenja. Posebno za gotovo ne zamudi obiskati božjega groba in moliti pred njim, in priti v nedeljo ob polenajstih h slovesni slovenski sveti maši na Avalos 260.

Jezus se dá prijeti.

Ko je Jezus še govoril s svojimi učenci, je prišel Juda. Z njim je bila velika množica vojakov in hlapcev, ki so jih poslali judovski veliki duhovniki in starešine. Izdajavec jim je bil prej dal znamenje: "Kogar bom poljubil, tisti je; njega primite." In takoj je stopil k Jezusu in rekel: "Pozdravljen, Učenik." In ga je poljubil. Jezus mu je rekel: "Prijatelj, zato si prišel! S poljubom izdajaš Sina človekovega?"

Nato je stopil Jezus pred množico in vprašal: "Kóga iščete?" Odgovorili so mu: "Jezusa Nazarečana." Jezus je rekel: "Jaz sem." Pri tej besedi so vsi odstopili in popadali na tla. Vprašal jih je drugič: "Kóga iščete?" In odgovorili so: "Jezusa Nazarečana." In Jezus je rekel: "Povedal sem vam, da sem jaz. Če torej mene iščete, pustite, naj ti odidejo."

Peter je zdaj z mečem mahnil po hlapecu vélikega duhovnika, Jezus pa mu je rekel: "Spravi meč na njegovo mesto. Ali misliš, da ne bi mogel prositi svojega Očeta in bi mi takoj poslal veliko angelov? Ali naj ne pijem keliha, ki mi ga je dal Oče?"

In sovražniki so Jezusa prijeli ter zvezali. Tedaj so ga vsi njegovi učenci zapustili in so zbežali.

Véliki zbor obsodi Jezusa na smrt.

Z Oljske gore so peljali Jezusa zvezanega v Jeruzalem, v hišo vélikega duhovnika Kaifa. Tu so bili zbrani duhovniki, pismouki in starešine. Najeli so lažnive priče zoper Jezusa, toda priče se niso ujemale.

Tedaj je vstal véliki duhovnik in je rekel Jezusu: "Rotim te pri živem Bógu, reci nam, če si ti Kristus, Sin božji?" Jezus je odgovoril: "Sem".

Véliki duhovnik je tedaj raztrgal svoja oblačila in dejal: "Bogokletje je izrekel. Kaj se vam zdi?" Odgovorili so: "Smrt zasluži."

Nato so mu v obraz pljuvali in ga bili s pestmi.

Odkod veme, da je Jezus Sin božji?

Da je Jezus Sin božji, vemo: ker je to oznanil nebeški Oče pri Jezusovem krstu in ker je tudi Jezus sam to povedal.

Pomni. Reci Jezusu: Na smrt so te obsodili, ker si povedal, da si Sin božji. Jaz pa verujem v té. Verujem, da si ti božji Sin, pravi Bog, ki si postal človek.

Judje tožijo Jezusa Pilatu. Jezus? bičajo.

Judje niso smeli na smrt obsojenih usmrtiti, če ni dovolil deželni poglavar. Zato so Jezusa peljali k deželnemu poglavarju Ponciju Pilatu in ga tožili. Rekli so: "Ta zapeljuje narod, brani cesarju davke oddajati, in pravi, da je on Kristus kralj."

Pilat je Jezusa vprašal: "Ti si judovski kralj?" Jezus mu je odgovoril: "Moje kraljestvo ni od tega sveta." Zdaj je Pilat vedel, da je Jezus nedolžen.

Nato je Pilat sklical vélike duhovnike, poglavarje in ljudstvo in je rekel: "Glejte, izprašal sem Jezusa vpričo vas, pa nisem našel na njem nobene krivde. Dal ga bom torej pretepsti in ga bom izpustil." Takrat je bil v ječi neki razbojnik z imenom Baraba. Pilat jim je dal na izbero: "Koga hočete, da vam izpustim, Baraba ali Jezusa?" Ljudje so klicali: "Ne tega, ampak Baraba!"

Tedaj je Pilat Jezusa vzel in ga dal bičati.

Pomni. Jezusa je hudo bolelo, ko so ga bičali. Še huje pa mu je bilo, da je pred surovimi vojaki moral stati napol slečen. Trpel je tedaj zlasti za tiste, ki delajo nečiste grehe. — V rožnem vencu molimo: **ki je za nas bičan bil.**

Jezusa s trnjem kronajo.

Vojaki so odpeljali Jezusa na dvorišče in zbrali krog njega vso četo. In slekli so ga ter mu ogrnili škrlaten plašč. Na glavo so mu deli krono iz trnja, v desnico pa so mu dali trst. Potem so pred njim pokleknili ter ga zasmehovali: "Pozdravljen, kralj judovski!" In so ga opijevali. Nato so mu vzeli trst in so ga z njim bili po glavi.

Pomni. Da je bil Jezus s trnjem kronan, tega se spominjamo v rožnem vencu z besedami: **ki je za nas s trnjem kronan bil.**

Pilat obsodi Jezusa. Jezus nese težki križ.

Ko je bil Jezus s trnjem kronan, ga je Pilat pokazal ljudstvu in je rekel: "Glejte, človek!" Judje so pa vpili: "Križaj ga! Križaj ga!"

Ko se je Pilat branil, so mu rekli: "Ako tega oprostiš, nisi cesarjev prijatelj." Tedaj si je Pilat roke umil vpričo ljudstva in rekel: "Jaz sem nedolžen pri krvi tega pravičnega. Vi glejte!*" In vse ljudstvo je odgovorilo: "Njegova kri naj pride nad nas in na naše otroke."

In Pilat jim je Jezusa izročil.

Vojaki so zdaj Jezusu slekli škrlatni plašč in ga oblekli v njegova oblačila. In odpeljali so ga, da bi ga križali. In Jezus je nesel svoj križ in šel ven, na kraj, ki se je imenoval Kalvarija (po hebrejsko Golgota).

Šlo je za njim veliko ljudi. Vmes so bile žene iz Jeruzalema, ki so jokale in ga pomilovale.

Pomni. Ponoči so Jezusa na smrt obsodili véliki duhovniki in pismouki,

zjutraj potem pa še Ponej Pilat. — Jezus je nesel križ na Kalvarijo potrpežljivo. Nič ni godrnjal nad tistimi, ki so ga preteпали. Jezus je bil krotak kot jagnje, ki ga peljejo v klavnico. Nam pa je naročil: **“Učite se od mene, ki sem krotak in iz srca ponižen!”** — Da je Jezus nesel križ na Kalvarijo, se spominjamo v rožnem venecu: **ko je za nas težki križ nosil.**

Jezusa križajo.

Na Kalvariji so Jezusa slekli in križali. Obenem so križali tudi dva razbojnika, enega na Jezusovi desnici in enega na levici. Jezus pa je molil: “Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.”

Mimogređoči so Jezusa sramotili in zmajevali z glavo in govorili: “Če si Sin božji, stopi s križa!”

Tudi eden od obeh razbojnikov je bogokletno govoril: “Če si ti Kristus, reši sebe in naju!” Drugi razbojnik pa je tega svaril in je rekel: “Midva trpiva po pravici, on pa ni storil nič hudega.” In prosil je Jezusa: “Gospod, spomni se me, kadar prideš v svoje kraljestvo”. Jezus mu je rekel: “Resnično, povem ti, danes boš z menoj v raju.”

Poleg križa je stala Jezusova mati in apostol Janez. In Jezus je rekel materi: “Glej, tvoj sin!” in Janezu je rekel: “Glej tvoja mati!”

Opoldne se je stemnilo in je bila tema po vsej zemlji.

Okrog treh je Jezus zaklical z močnim glasom: “Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo.” In ko je to izrekel, je nagnil glavo in izdihnil.

In glej, zemlja se je stresla, skale so se razpočile in grobovi so se odprli.

Stotnik in tisti, ki so Jezusa stražili, so se zelo prestrašili in so govorili: “Resnično, ta je bil Sin božji.” In vse ljudstvo se je na prsi trkalo, ko se je vračalo s Kalvarije.

Kdaj je Jezus na križu umrl?

Jezus je na križu umrl na veliki petek ob treh popoldne.

Pomni. Jezus je umrl, da bi nas rešil grehov. Greh je največja nesreča; zato obžalujemo svoje grehe in ne delajmo več novih. Da bi naredili nekoliko pokore za grehe, se ob petkih zdržujemo mesnih jedi. — Jezusove smrti se spominjamo v rožnem venecu z besedami: **ki je za nas križan bil.**

Jezusa v grob položé.

Ko je bil Jezus že mrtev, je eden izmed vojakov s sulico prebodel njegovo stran, in takoj je pritekla kri in voda.

Na večer sta prišla dva ugledna moža, ki sta skrivaj bila

učenca Jezusova, Jožef iz Arimateje in Nikodem. Jožef je šel Pilata prositi za Jezusovo telo, Nikodem pa je prinesel dišav. Vzela sta tedaj Jezusovo telo in ga z dišavami vred zavila v tančico. Položila sta ga v nov grob, ki je bil vsekan v skalo. K vходу v grob je Jožef zavalil velik kamen.

Drugi dan so se veliki duhovniki in farizeji zbrali pri Pilatu in so rekli: "Gospod, ukaži, da se naj grob zavaruje do tretjega dne, da morda učenci trupla ne ukradejo in rečejo: "Vstal je od mrtvih." Pilat jim je rekel: "Imate stražo. Pojdite in zavarujte, kakor veste." In šli so in so kamen zapečatili ter grob zavarovali s stražo.

Kam je šla Jezusova duša po njegovi smrti?

Jezusova duša je šla po njegovi smrti v predpeklo.

Katere duše so bile v predpeklju?

V predpeklju so bile duše vseh pravičnih ljudi, ki so umrli pred Jezusom.

Pomni. Jezusovega trpljenja, smrti in pokopa se spominjamo v veri z besedami: trpel pod Poncijem Pilatom, križan bil, umrl in bil v grob položen; šel pred pekel.

NOVI LIST

**NEODVISEN JUGOSLOVANSKI IZSELJENSKI TEDNIK
V JUŽNI AMERIKI**

ZAHTEVAJTE GA NA OGLED

s pismom, naslovljenim na:

Dr. VIKTOR KJUDER

Lambaré 964, Buenos Aires

Celoletna naročnina: za vse ameriške države 5 arg. pap. pesov; za Jugoslavijo 80 Din; za druge države 1,50 USA Doll.

Prī božjem grobu

Nestrpno sem štel dneve do velikega petka, ko pojdem popoldne v cerkev. in ko sem šel — brat Tonček je šel navadno z menoj ali pa sestra Micka — kako sem se čudil krasoti božjega groba in se nisem mogel nagledati in načuditi!

Res, mala nebesa! Kamor se ozreš, vsepovsod same luči, bele, rdeče, zelene, modre, rumene. Zdi se, kakor bi se bliskale mnoge čudesne oči iz božjega groba. In vojaki, ki stoje ob strani resni in gledajo tako hudo in jezno! In angela, ki jokata ob grobu! In v grobu gospod Bog! In monštranca, stoječa visoko na oltarju, zavita v tenčico, in dve dolgi vrsti sveč ob njej — čudovito!

Ljudje prihajajo tiho. Stopajo počasi, po prstih. Ponižno poklekajo daleč od groba, drsajo po kolenih do križa, položenega pred grob ter poljubijajo spoštljivo in ponižno pet ran Odrešenikovih. Ah, vse je mnogo lepše, nego sem si slikal poprej v mislih!

Težko in nerad sem se ločil od groba, a naposled sem se moral. Na poti domov pa sem sanjaril in govoril venomer o krasoti, ki sem jo ravnočkar gledal... kakor v nebesih.

Ksaver Meško.

Narodna:

Tri kaplje Jezusove

Stoji, stoji hišica,
hišica Jezusova,
majhna hiša, kočica,
majhna kočica nova.

V hiši stoji mizica,
mizica je zlata,
na njej stoji kupica,
kupica je zlata.

V kupi so tri kapljice,
kapljice krvave,
kapljice Jezusove,
Rešnje Krvi prave.

Prva kane na polje,
na to polje žitno:
blager božji vanje gre,
že je rodovitno.

Druga kane na polje,
na to polje ravno:
blager božji vanje gre,
precej je vse travno.

Tretja kane na gore,
na vinske gorice:
blager božji vanje gre:
da rode trtice.

Velika noč

“Tingel-tingel—bom-bom” je potrkavalo na fari.

Mati je stopila na prag in poklicala: “Otroci, pridite, da nese-mo k blagoslovu!”

Leško, Peter in Marjanica so pritekli z vrta. Prijeli so se za krilo matere, ki jih je odvedla v hišo.

Na mizi je stal pisan jerbas. Otroci so zlezli na klop, se nalonili na mizo in gledali. Mati je skladala v jerbas.

“Vidite, kolač — to je krona Kristusova.”

“Jagnje — Jezus je bil nedolžno jagnje, za nas darovano.”

“In pirhi — rdeče kaplje krvi.”

“In tu korenine hrena — trije bridki žreblji.”

Tako je razlagala mati, pregrnila jerbas s pisanim prtom in ga zadeila na glavo. Potem so šli.

“Tingel-tigenl—bom-bon” je prepevalo po vsem zraku. Bander-a so plapolala v vetru. “Aleluja!” je odmevalo po polju.

Mati se je vrnila z otroki od vstajenja in blagoslova. Tedaj je vzel oče nož, prekrižal kolač in odrezal. Dal je dva kosa vsakemu in dva pirha vsakemu.

“Kaj boš sedaj, Petrček?” je vprašala mati.

“Vse bom pojedel,” je rekel Peter

“Kaj boš ti, Leško?”

“Danes en kos, jutri en kos.”

“In ti, Marjanica?”

“Marjanica pa je rekla: “Pol kosa pojem danes, pol ga pojem jutri. Enega pa ponesem v bajto ubogim gostačem. Nič niso nesli k blagoslovu, ko nimajo.”

“To je lepo, Marjanca”, izpregovori oče.

Leško gleda, Peter gleda.

“Jaz tudi, jaz tudi,” se oglasita oba. Hitro vzamejo otroci vsak svoj kos in gredo v bajto.

Siromaki v bajti so večerjali krompir v oblicah.

“Nate, nate!” so jim ponujali prišleci kolača.

Uboščkom se je samo smejalo od veselja. Zasadili so lačne zobke v beli, sladki kolač.

Njih mati, vdova Jera, je od radosti jokala.

Otroci so se vrnili domov. Preko polja je še vedno donelo: “Tingel-tingel—bom-bom.” Otroci so poslušali glas velikonočnih zvonov. V njih sreih pa je bilo veselo, kot da jih sam Bog hvali za njih dobro dejanje.

F. S. Finžgar.

VIGILOVE POVESTICE

so gotovo najboljše, kar premore Južna Amerika v mladinskem slovstvu. Doslej je izšlo 86 povestic vezanih v ravno toliko knjižic in tiskanih na finem papirju in bogato in res umetniško ilustriranih. Stanejo samo po deset centavov, dobite pa jih v vsaki knjigarni. Knjižice so sicer majhne, ampak naravnost razkošno opremljene in samo zato neverjetno cenene, ker jih tiska gospod Vigil v svoji lastni tiskarni in v ctotisočerih izvodih. Poizkusite in Vam ne bo žal. Vašim otrokom zbedo budile te povestice domišljijo, jih zabavale, učile in boljšale, pa tudi Vi sami jih boste brali z veseljem.

Iz naše bogate zaloge slovenskih knjig Vam posebej priporočamo:

Ljubezena družina,
knjigo, ki bi jo morali dobro poznati vsi, kateri so ali hočejo postati ženini in neveste. Stane \$ 1.50.

Protinovim svetovom,
knjiga, ki bi jo morali poznati vsi, kateri živimo v Ameriki. Izšla je pred kratkim v Gorici. Stane \$ 1.50.

Visoška kronika,
ena izmed najboljših slovenskih povesti. Stane \$ 1.50.

Mladijunaki,
najpripravnejša čitanka za slovensko izseljensko mladino, 80 strani in 28 celostranskih slik. \$ 0.50.

Za \$ 5.— Vam pošljemo vseh teh petero knjig priporočeno kamorkoli v Ameriko. Ne zamudite te lepe prilike. Najlepše velikonočno darilo.

Uprava Duhovnega življenja,
Avalos 250, Buenos Aires.

Dr. JUAN ANGEL
MARTINOLICH
odvetnik
MONTEVIDEO 481
U. T. 35-5223

NAŠE SESTRE na DOCK SUDU
so otvorile otroški vrtec v ulici M. E. Estevez 1200, kjer sprejemajo otroke od 2 let naprej. Podučujejo odrasla dekleta v ročnih delih, petju in raznih jezikih

Germánico, Sao Paulo, Rua Alvarez Penteado 19 -- Banco Germánico, Santos, Rua 15 de Noviembre 164 -- Banco Holandés, Sao Paulo, Rua da quintanda 9.

Paraguay: Banco Germánico, Asunción, Calle Pres. Franco esq. Chile.

Banco Germánico, Valparaiso, Calle Pratt 238.

Chile: Banco Germánico de la A. S., Santiago, Calle Huerfanos 833 --

Francosko, Belgija in Luksemburg: Banque Baruch et Cie., Paris, 15 rue Lafayette.

Holandsko: Hollandsche Bank -- Unie N. V., Heerengracht 432, Amsterdam, Holandija.

Nemško: Deutsch-Südamerikaische Bank A. G., Mohrenstrasse 20, Berlin.

SLOVENSKA KROJAČNICA IN TRGOVINA

z manufakturnim blagom po konkurenčnih cenah.

Priporočila se: Sebastian Mozetič

Buenos Aires

OSORIO 5025 (La Paternal)

ZAVOD NAŠIH ŠOLSKIH SESTER v ROSARIJU

calle CORDOBA 1646

sprejema na stanovanje in hrano
deklece, ki obiskujejo notranjo
ali katerokoli zunanjo šolo.

———— ZAVOD ———— SV. CIRILA IN METODA

sprejema dečke v popolno varstvo
Obrnite se pisмено ali osebno na:

ASILO LIPA, VILLA MADERO
C.G.B.A. (Bs. Aires)

"CLINICA DENTAL DEL PLATA" CARLOS CH. LALANNE

CARLOS PELLEGRINI 311 esq. SARMIENTO
Sprejema vsak delavnik od 9—11.30 in 14—18 h
GARANTIRANO VSE V STROKO SPADAJOČE DELO. BREZPLAČNA POSVETOVANJA. — SPECIJALIZIRAN ZA BOLEZNI (PELJUKNJANJE) NEBA.

Banco Germánico

DE LA AMÉRICA DEL SUD

Av. L. N. Alem 150 - BUENOS AIRES - 25 de Mayo 149-59

Predstavnik za celo Južno Ameriko:

PRVE HRVATSKE ŠTEDIONICE - ZAGREB

POŠTANSKE ŠTEDIONICE - BEOGRAD

ZADRUŽNE GOSPODARSKE BANKE - LJUBLJANA

BANCO DI ROMA - GENOVA

Pošljite Vaša denarna nakazila v stari kraj, samo tem
sigurnim potom.

BRZOJAVNO!

Z AVIJONOM!

Z POŠTO!

Naše uradne ure: od 8 $\frac{1}{2}$ do 7 zvečer; ob sobotah do 12 $\frac{1}{2}$.

Sigurnost! Brzina! Uslužnost! Poverjenje!